

УДК 633.63:631

Король Л. В., аспірант

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН

e-mail: larysa_korol@ukr.net

ВПЛИВ ДОБРИВ ТА РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ФОТОСИНТЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГОРОХУ

Формування і накопичення органічної речовини в результаті процесу фотосинтезу відбувається протягом всього періоду вегетації гороху. У зв'язку з цим абсолютне значення акумульованої в них органічної речовини залежить не лише від величини площі листової поверхні, але й від тривалості періоду їх інтенсивної роботи. Тому, щоб дати більш об'єктивну оцінку ефективності фотосинтетичної роботи посівів всіх сільськогосподарських культур, і гороху зокрема, доцільно користуватись інтегрованим показником – фотосинтетичного потенціалу. Чим вищий фотосинтезуючий потенціал, тим вища врожайність (якщо при цьому немає значного зменшення чистої продуктивності фотосинтезу).

Метою досліджень є оцінка впливу добрив та регуляторів росту на формування показників фотосинтетичного потенціалу гороху.

Дослідження проводилися на полі відділу селекції та насінництва зернобобових культур Уладово-Люлинецької дослідно-селекційної станції Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН. Матеріалом досліджень слугували сорти гороху, варіанти підживлення та застосування регуляторів росту.

Нами встановлено, що в рік досліджень, рослини в посівах гороху формують достатньо потужний ФП, який здатен забезпечити високу зернову продуктивність культури. Відповідно до отрима-

них результатів досліджень максимальний фотосинтетичний потенціал формували посіви із комплексним застосуванням добрив та регуляторів росту, які здійснювали найбільший вплив на його розвиток. Так, на неодобрених ділянках фотосинтетичний потенціал був для сорту Улюбленець 257 тис.м² днів/га, Юлій – 150 тис.м² днів/га.

Внесення мінеральних добрив та регуляторів росту в фазу бутонізації, сприяло підвищенню ФП у сорту Улюбленець, при порівнянні до контролю на 149 тис.м² днів/га – у варіантах «Біовіт + Регоплант»; на 128 тис.м² днів/га – «Біовіт + Агростимулін»; на 310 тис.м² днів/га – «Фрея-Аква + Регоплант» та на 291 тис.м² днів/га – у варіантах «Фрея-Аква + Агростимулін». У варіантах із застосуванням добрив «Біовіт» ФП зріс на 126 тис.м² днів/га, «Фрея-Аква» на – 107 тис.м² днів/га. У варіантах із застосуванням регуляторів росту «Регоплант» ФП збільшився на 118 тис.м² днів/га, а при використанні «Агростимулін» ФП збільшився на 134 тис.м² днів/га, аналогічні залежності у формуванні цього показника виявлено і у сорту Юлій.

Провівши спостереження та обліки, нами було встановлено, що динаміка формування ФП протягом періодів вегетації гороху була різною. Так, на всіх варіантах дослідів, найбільш інтенсивно показники ФП зростали в період від цвітіння до формування насіння.

УДК 632.7:633.854.79

Корчук Д. С., студентка

Науковий керівник – доц., к.с.-г. н. Кава Л. П.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

e-mail: dina.korchuk@mail.ru

ВИДОВИЙ СКЛАД КОМАХ-ФІТОФАГІВ РІПАКУ ЯРОГО В УМОВАХ ТОВ «ДОЛИНІВСЬКЕ» ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Посівні площі під олійними культурами у світі сягають 140 млн га, із них під ріпаком близько 30 млн га при середній врожайності 1,3–1,5 т/га. У Європі посівні площі під ріпаком становлять 4 млн га і є рідкі в рожайності 2,4–2,6 т/га. Виробництво зерна ріпаку в світі зросло, починаючи з 1961 р., у 13,6 раза, тоді як площі, зайняті під ріпаком, збільшилися лише у 4,4 раза. Із різким розширенням посівних площ під цією культурою спостерігається тенденція до збільшення чисельності фітофагів. Однією з головних причин низького врожаю насіння рі-

паку є недостатня увага до захисту посівів від шкідників.

Фауна комах, які пошкоджують ріпаки ярий і озимий, описана в працях багатьох дослідників. В Україні шкідники культури представлені великим різноманіттям фітофагів: їх налічується близько 50 видів і вони здатні знищити до 30–40%, а в окремі роки і більше, урожаю насіння при одночасному погіршенні його якості. Окрім прямих втрат від шкідників, є відомості, що ступінь пошкоженості рослини ріпаком квіткогризом корелює з ураженістю рослин альтер-